

Nieuwsbulletin Paro N.O.

[Parodontologiepraktijken Noord- en Oost-Nederland]

Nr 40 • Oktober 2025

Eindredactie: Edwin Zeubring

Mail de redacteur: edwin.zeubring@paropraktijkzwolle.nl

Vormgeving: Easymail Print & Sign

Scan QR code voor
lezersenquête

Scan QR code voor
foto's behorend bij artikel
over de classificatie van
parodontitis; complicerende
factoren geïllustreerd

Classificatie van parodontitis; complicerende factoren geïllustreerd •
EuroPerio Congress 11 •
Furcatie onderzoek •
Lustrum Symposium 30 jaar Parodontologie Praktijk Friesland •
Stichting Paro Epe Plus •

PARO
PRAKTIJK GRONINGEN • PARODONTOLOGIE EN IMPLANTOLOGIE

PPZ Parodontologie
Praktijk Zwolle
parodontologie & implantologie

PPT Parodontologie Praktijk Twente
Parodontologie • Implantologie

PPF PARODONTOLOGIE PRAKTIJK FRIESLAND
PARODONTOLOGIE • IMPLANTOLOGIE

DE PARO DONT
LOOG

geireland
parodontologie

UMCG Centrum voor Tandheelkunde en Mondzorgkunde

Parodontologie Epe

> Os sanum in corporo sano

Op 27 september j.l. werd de Landelijke Tandartsdag voor de eerste keer gehouden. Een initiatief dat zich richt op de toegang tot noodzakelijke mondzorg voor mensen in Nederland die geen geld hebben voor een reguliere tandartsbehandeling. Het benadrukt de urgentie van het aanpakken van de mondzorgcrisis, waarbij tienduizenden mensen met pijn en verwaarloosde gebitten rondlopen vanwege financiële barrières. Dit heeft ook betrekking op het parodontium en daar werd, onder het mom van het oude adagio "os sanum in corporo sano" i.e. een gezonde mond in een gezond lichaam, op Radio 1 tijdens de podcast "Vroeg! - Beluister De mondzorgcrisis in Nederland | Podcasts | NPO Radio 1" goede aandacht aangegeven. De podcast werd gepresenteerd door tandarts-endodontoloog Ellemieke Hin en Anna Tak, manager bij stichting Anders. Op de Tandartsdag boden mondzorgprofes-

sionals kosteloos behandelingen aan met een oproep tot structurele veranderingen in het systeem, zoals een landelijke regeling voor noodzakelijke mondzorg en een gebitssaneringsfonds. Het initiatief wil niet alleen acute hulp bieden, maar ook aandacht vragen voor de noodzaak van een duurzame oplossing zodat niemand langer wordt uitgesloten van basale mondzorg vanwege beperkte financiële middelen.

Het kan natuurlijk niet zo zijn dat het volgende scenario zich gaat voordoen zoals onze gepensioneerde cabaretier Youp van 't Hek ooit schreef in een column; "Haar zieke mond was compleet leeggetrokken (...). Ze loopt nu met een tweedehands klikgebit dat ze drie keer per dag moet vastlijmen...". Van 't Hek chargeert graag om situaties aan te dikken. Van 't Hek constateert in zijn column dat mensen die 'arm en wanhopig' zijn vaak

van de regen in de drup komen. Hopelijk krijgen mensen met beperkte financiële middelen ook toegang tot goede mondzorg.

Voorkomen blijft natuurlijk nog altijd beter dan genezen. Iedereen kan de keuze maken voor een goede mondhygiëne. Met behulp van goede instructie mondhygiëne en regelmatige adequate terugkoppeling daarvan kunnen tandartsen, mondhygiënist en preventie-assistenten veel problemen en dus ook hoge kosten helpen voorkomen. •

> EuroPerio Congress 11

Van 11 t/m 17 mei 2025 vond de 11e editie van het grootste paracongres ter wereld plaats. Ditmaal werd het in de Messe in Wenen gehouden.

EuroPerio is 's werelds toonaangevende congres in de parodontologie en implantologie dat eens in de drie jaar gehouden wordt. Het congres biedt een rijk en gevarieerd wetenschappelijk programma, inclusief live-chirurgie uitvoeringen, interactieve sessies, posterpresentaties en nog veel meer.

Meer dan 150 topsprekers uit meer dan 30 landen presenteren,

discussieren en debatteren over de meest recente ontwikkelingen in de parodontologie en implantologie. Ook de relatie van de parodontologie met andere tandheelkundige en medische

disciplines werd belicht. Wat nog wel opvallend was dat de tendens meer en meer wordt om eigen elementen, hoe verzwakt dan ook, te trachten te behouden in plaats van aan extractie en implantologische vervanging te denken of aan vervanging middels conventionele prothetiek.

Het congres werd door 10.000 bezoekers van over de hele wereld bezocht. Nederland was goed vertegenwoordigd en naast het bezoek aan de lezingen van het congres waren er ook velen aanwezig tijdens de feestelijke en gezellige "Hollandse Avond". Een ander hoogtepunt, met een

Nederlands tintje, om trots op te zijn was een indrukwekkende live-chirurgie van Giles de Quincey (parodontoloog NVvP Den Bosch) in het hoofdprogramma op de vrijdagochtend.

In aanvulling op het programma waren speciale onderwerpen uit de moderne tandheelkunde te vinden:

- Patiëntgerichte sessies
- AI (artificial intelligence) in de tandheelkunde
- Mondgezondheid vrouwen
- Navigeren in klinische crisis (door vooraanstaande chirurgen)

Het voert te ver, gezien de enorme hoeveelheid gegeven informatie, om in dit artikel in te gaan op inhoudelijke aspecten. Veel van de informatie kan via YouTube ook teruggekeken worden.

Edwin Zeubring

<PPT ENSCHEDE

Het is verheugend dat de parodontologie, en ook de implantologie op zo'n grote belangstelling kan rekenen. Een gezond parodontium is uiteraard een voorwaarde voor verder uit te voeren tandheelkundige verrichtingen! •

<PPZ ZWOLLE

Jurgen Reiker

> Classificatie van parodontitis; complicerende factoren geïllustreerd

In de afgelopen editie van dit bulletin is het verschil besproken tussen de vereenvoudigde classificatie van de Nederlandse Vereniging voor Parodontologie (NVvP) en de meer uitgebreide classificatie van de Europese vereniging voor Parodontologie (EFP) voor de diagnostiek van parodontitis.

Resumé: in Nederland is gekozen voor een vereenvoudigd model waarin men de focus legt op de ernst, uitgebreidheid en progressie van de weefselverlies in relatie tot de leeftijd. Hierbij kunnen de risicofactoren roken (>10 sigaretten per dag en slecht geregleerde diabetes (HbA1C≥7%)) worden toegevoegd.

De Europese classificatie neemt tevens verschillende factoren voor complexiteit mee voor het bepalen van het stadium. Dit kan betekenen dat een stadium III volgens de Nederlandse classificatie in Europees verband wordt gezien als een stadium IV parodontitis wanneer deze complicerende factoren worden meegenomen. Deze complicerende factoren vereisen in de behandeling naast specialistische parodontale zorg ook aanvullende tandheelkunde disciplines om tot een parodontaal duurzaam resultaat te komen. Deze factoren zijn o.a. furcatietoegankelijkheid, angulaire defecten,

kauwfunctiestoornissen en verschuiving ten gevolge van weefselverlies.

Met twee casussen, waarvan de mondonames en röntgenfoto's kunnen worden bekeken met behulp van uw smartphone via QR 2 code, kunnen we de impact van deze complicerende factoren inzichtelijk maken. Casus 1 werd verwezen vanwege parodontale problematiek. Daarnaast was er ook een esthetisch vraagstuk voor het front. Afgezien van de complicerende factoren zoals diepe furcatiebetrokkenheid, root proximity (radices die dicht bij elkaar staan) en aanwezigheid van verstandskiezen laat de klinische dia een duidelijk verlies van aanhechting zien met uitgroei en migratie van het bovenfront (flaring) en uitgroei van het onderfront. De problematiek is primair parodontaal van aard maar vraagt in de therapie een interdisciplinaire aanpak. Hierbij is het wenselijk de fases van infectietherapie en orthodontische/restauratieve therapie in de goede volgorde uit te voeren om tot een voorspelbaar resultaat te komen. Zonder interdisciplinaire zorg voor het front is de kans groot dat progressie van uitroei van het front zal blijven door de belasting van de omliggende musculatuur en beperkte

draagkracht door de mate van weefselverlies. Afstemming met de tandarts, parodontoloog en behandelend orthodontist is hierbij essentieel.

Bij casus 2 komen verschillende complicerende factoren samen. Naast de parodontale problematiek kent deze patiënt beperkingen in het aantal occlusale eenheden. De reden van verwijdering van de nu ontbrekende (pre)molaren is niet altijd te herleiden maar kan wellicht een parodontaal oorsprong kennen en soms tot een onderschatting van de parodontale vatbaarheid leiden. De mesiale kipping van de molaren beperkt veelal de effectiviteit van de parodontale therapie en uitvoering van de zelfzorg. De verminderde occlusale eenheden kan bij reeds aanwezige mobiliteit een beperkend effect hebben op het resultaat van de parodontale therapie. Deze is daarom mede afhankelijk van de prothetische en/of orthodontische bijdrage voor een duurzaam resultaat op de lange termijn.

Recent zijn er door de EFP-richtlijnen opgesteld voor een evidence based behandeling van stadium IV patiënten waarbij op basis van de wetenschappelijke literatuur

een duidelijke structuur is aangebracht in de behandelvolgorde bij complexe parodontale problematiek. •

<UMCG Groningen

Jeroen Zweers en
Geerten-Has Tjakkes

Nieuwsbulletin Paro N.O.

> Furcatie onderzoek

In het kader van de Minor Mondzorgkunde Parodontologie heeft mondhygiënist Ezra Rijpstra een onderzoek naar het meten van furcaties uitgevoerd. Het doel van het onderzoek was om de precisie van het meten van furcaties in verschillende expertisegroepen na te gaan.

Voor het onderzoek is gebruik gemaakt van een plastic gebitsmodel waar bij vier molaren (26, 27, 36 en 37) enkele furcaties toegankelijk zijn gemaakt met behulp van een boor (afbeelding 1). De furcatiegebieden zijn door twee parodontologen beoordeeld m.b.v. de Hamp classificatie (1975), waarbij de horizontale component is gemeten door de plastic gingiva van het gebitsmodel los te halen voor het verkrijgen van goed overzicht. De gemeten furcaties werden genoteerd en gebruikt als de referentiewaarden. Vervolgens is het plastic model met een stift zwart gekleurd zodat de furcaties niet zichtbaar zijn door de enigszins doorzichtbare plastic gingiva en de metingen niet beïnvloeden. De deelnemers waren vierdejaars MZK studenten, mondhygiënist uit één parodontologie praktijk, docenten MZK-opleiding en parodontologen uit verschillende

parodontologie praktijken. Elke deelnemer heeft bij dezelfde vier elementen (26, 27, 36 en 37), op hetzelfde model, de furcaties gemeten met dezelfde furcatiesonde (Hufriedy pq2n).

In totaal waren er 49 deelnemers betrokken bij het onderzoek, bestaande uit 9 parodontologen, 13 mondhygiënist uit een parodontologiepraktijk, 11 docenten mondzorgkunde en 15 vierdejaars studenten mondzorgkunde.

Het totaalbeeld van alle onderzoeksgroepen laat zien dat in 58% de furcatie correct werd gemeten en in 15,8% te hoog of 25,8% te laag. Als de furcatiemeting niet correct is wordt in 62% een te lage waarde gemeten en in 38% een overschatting. De furcaties bij de molaren in de onderkaak worden vaker correct gemeten (77%) in vergelijking met de molaren in de bovenkaak (46,5%). Ervaring bij het meten van furcaties is van invloed aangezien de 4e jaars studenten mondzorgkunde 49,3% correcte metingen uitvoerde ten opzichte van 57,8%-64,6% correcte metingen bij de overige onderzoeksgroepen.

Furcatie aandoeningen spelen een grote rol bij het vaststellen van de prognose van een element. Furcaties zijn plekken die lastig voor de patiënt zelf te reinigen zijn en ook voor de behandelaar. Het gevolg hiervan is dat restpockets aanwezig kunnen blijven in furcatiegebieden en minder goed op een parodontale behandeling reageren. Daarnaast ligt ook het ontstaan van wortelcariës op de loer. Afhankelijk van de mate van de furcatieaandoening blijven deze gebieden in een parodontale behandeling aandacht nodig hebben. Het uitvoeren van furcatiemetingen bij het vervaardigen van een parodontium status, en tijdens het uitvoeren van parodontale zorg, is dan ook noodzakelijk. Uit het bovenstaande onderzoek blijkt dat het vaststellen van de mate van furcatieaandoening door middel van een furcatiesonde niet eenvoudig is, en men rekening moet houden met een niet correcte uitslag in ongeveer 1/3 van de metingen waarbij er dan sprake is van over- of onderschatting. In de praktijk wordt dan ook gebruik gemaakt van röntgenopnames om uitgevoerde furcatiemetingen op correctheid te toetsen. •

Lodewijk Gründemann, Melle Vroom en Geerten-Has Tjakkes

> Lustrum Symposium 30 jaar Parodontologie Praktijk Friesland

Op vrijdag 5 september jl. heeft in het WTC in Leeuwarden het lustrum symposium van de Parodontologie Praktijk Friesland (PPF) plaatsgevonden. Het symposium begon met een terugblik van 30 jaar PPF door beide ondergetekenden. In 1995 is de PPF op-

gericht door Jurgen Reiker aan de Noordersingel in Leeuwarden en bestond uit drie behandelkamers. In 1998 zijn beiden auteurs gaan werken in de PPF en hebben deze sinds 2000 voortgezet als eigenaar. De praktijk nam in omvang toe door de toenemende vraag naar parodontale en implantologische behandelingen. Vandaar dat het besluit werd genomen om een groter nieuwbouw praktijk pand te laten bouwen aan de rand van Leeuwarden. Dit pand werd in oktober 2010 in gebruik genomen en bevat nog steeds erg goed. Het omvat elf behandelkamers en ook een lunchruimte die zodanig groot is opgezet, zodat hier ook klinische avonden of workshops kunnen worden gegeven. In de terugblik kwam ook naar voren dat het geven van onderwijs aan bijvoorbeeld mondzorgkunde studenten, minor Parodontologie of parodontologen in opleiding, ons veel voldoening geeft.

De eerste lezing had als onderwerp onze reis in E-Health en de ontwikkeling en totstandkoming van het tandheelkundige E-health programma Dental Coach. Lodewijk Gründemann beschreef de gedachte achter dit programma en ook de mogelijkheden die E-health kan hebben in de tandheelkunde. Zeker ook de mogelijkheden om een gedragsverandering te initiëren of te ondersteunen.

Het verkrijgen van een gedragsverandering is bij veel patiënten in de tandheelkunde wenselijk. Dit verkrijgen is zoals we allemaal hebben ervaren niet eenvoudig. Vandaar dat wij Stijn van Merendonk hadden uitgenodigd om een lezing te geven over motiverende gesprekstechnieken. Stijf gaf daar een introductie over, waarbij verander-taal of behoud-taal vaak centraal staat. Na de theepauze verzorgde hij in het parallel programma een workshop waar in een kleinere groep de technieken nader werden besproken en geoefend. In de hoofdzal ging het symposium verder

met een lezing van Olaf Veth, parodontoloog-implantoloog in de PPZ. Olaf besprak de parodontale aspecten van supra-structuren op implantaten. Zijn boodschap is dat een goede samenwerking met de tandtechniker van essentieel belang is en dat de supra structuur vanaf de implantaatschouder geleidelijk moet verlopen. Indien dit niet zo is, en de supra structuur te snel wordt uitgebouwd, komt er te veel druk op de weefsels bij plaatsing en kan dit botverlies rond het implantaat veroorzaken. Hierdoor komt dan een deel van het opgeruwde deel van het implantaat "vrij" te liggen wat een voedingsbodem is voor bacteriën en het ontstaan van peri-implantitis. De laatste lezing werd gegeven door Melle Vroom over onze reis met botopbouw met behulp van het niet

oplosbare d-PTFE membraan. Hij beschreef hoe hij samen met Lodewijk sinds 15 jaar het d-PTFE membraan is gaan toepassen en de resultaten fascinerend blijven om te zien. Ook werd aangehaald dat twee artikelen zijn geschreven die in een internationaal tandheelkundig journaal zijn gepubliceerd. Deze twee artikelen zijn op onze website bij het onderdeel "Verwijzers-info/publicatie" te lezen. De reis bevatte naast het geven van lezingen in het buitenland ook het verzorgen van hands-on cursussen waarbij het erg leuk is om kennis over te dragen op collega's.

Voor ons is leuk om te zien dat het d-PTFE membraan met een revival bezig is. Het staat opnieuw in de belangstelling vanwege

de meer dan uitstekende resultaten (GBR in implant dentistry: Basic principle, progress over 35 years, and recent research activities. Buser et al. Perio 2000. 93-1).

De middag werd afgesloten met een heerlijke borrel. Het was ontzettend leuk om zo veel oud studenten, opleiders, verwijzers en collega parodontologen te mogen ontvangen en spreken. De sfeer deed sterk denken aan een reünie dus veel gezelligheid en een informatieve middag. •

Lodewijk Gründemann
Melle Vroom

> Praktijk info

PPG Locatie Groningen Ubbo Emmiusingel 17
9711BB Groningen • tel. 050-3130064
e-mail: info@paropraktijkgroningen.nl
www.paropraktijkgroningen.nl

PPG Locatie Veendam Molenstreek 13
9641HA Veendam • tel. /e-mail/website: zie PPG

PPZ Groot Weezenland 15 • 8011 JV Zwolle
tel. 038-4222003
e-mail: info@paropraktijkzwolle.nl
www.paropraktijkzwolle.nl

PPT Institutenweg 10 • 7521 PK Enschede
tel. 053-4300024
e-mail: info@paropraktijktwente.nl
www.paropraktijktwente.nl

PPF Bredyk 1b, 9084 AG Goutum
tel. 058-2160462 • e-mail: info@parofries.nl
www.parofries.nl

DE PARODONTOLOOG Helperplein 21
9721 CX Groningen • tel. 050-7271511
info@deparodontoloog-groningen.nl
www.deparodontoloog-groningen.nl

GELRELAND PARODONTOLOGIE
Groenmarkt 22 • 7201 HZ Zutphen
tel. 085-2732335 • e-mail: info@gelreland.nl
www.gelreland.nl

UMCG Ant. Deusinglaan 1
9713 AV Groningen • tel. 050-3633092
Afspraken polikliniek en halitose 050-3637505
e-mail: ctm@umcg.nl • www.ctm.umcg.nl

PARODONTOLOGIE EPE Dwarsweg 11
8161 CH Epe • tel. 0578-745031
• www.parodontologieepe.nl

> Stichting Paro Epe Plus

Paro Epe Plus is een stichting opgericht door Marjolein Zijm, mondhygiënist en Renske Thomas, parodontoloog beiden eigenaar van Parodontologie Epe. Met dit initiatief streven zij een dubbele missie na:

1. Het bieden van nascholing aan tandartsen en mondhygiënist via inspirerende en praktijkgerichte 'PEP-talks'.
2. Het financieren van parodontale behandelingen voor jonge patiënten met ernstige parodontitis (jonger dan 35 jaar) die deze zorg zelf niet kunnen betalen.

Paro Epe Plus organiseert onder de naam PEP-talks meerdere praktijkgerichte nascholingen per jaar voor tandartsen, mondhygiënist en assistenten. Met jouw deelname investeer je niet alleen in je vakkennis, maar help je ook parodontale behandelingen te financieren voor jongeren die dat anders niet kunnen betalen. Informatie over de

nascholingen staat op website: <https://www.parodontologieepe.nl/stichting/> en aankondigen worden gedaan via Instagram en LinkedIn van Parodontologie Epe.

De eerstvolgende Paro-Resto PEP-talk vindt plaats op maandagavond 26 januari 2026 en wordt verzorgd door tandarts Masoud Hassan Zadeh. Hij deelt zijn expertise over diepsubgingivale restauraties met behulp van biomimetische behandelprincipes op inspirerende en praktisch toepasbare wijze.

Meld je aan op info@parodontologieepe.nl en investeer tegelijk in je eigen vakkennis én parodontale mondzorg voor jongeren. •

Renske Thomas

